



בש"פ 6026/21 - מדינת ישראל נגד נפתלי אלמקייס

בבית המשפט העליון

בש"פ 6026/21

בש"פ 6029/21

כבוד השופט נ' סולברג

לפני:

מדינת ישראל

העוררת בבש"פ 6026/21
והמשיבה בבש"פ 6029/21:

נגד

המשיב בבש"פ 6026/21 והעורר נפתלי אלמקייס
בבש"פ 6029/21:

ערים על החלטות בית המשפט המחוזי בירושלים
במ"ת 62067-05-21: החלטה מיום
11.7.2021 שניתנה על-ידי כבוד השופט א' רובין;
והחלטה מיום 1.9.2021 שניתנה על-ידי כבוד השופט
א' אברבנאל

כ"ח באלול התשפ"א (5.9.2021)

תאריך הישיבה:

עו"ד דגנית כהן ויליאמס; עו"ד יוסף קנפו

בשם העוררת בבש"פ 6026/21
והמשיבה בבש"פ 6029/21:

עו"ד עדי קידר

בשם המשיב בבש"פ 6026/21
והעורר בבש"פ 6029/21:

החלטה



1. עררים מזה ומזה על החלטות בית המשפט המחוזי בירושלים במ"ת 62067-05-21 מיום 11.7.2021 (השופט א' רובין) ומיום 1.9.2021 (השופט א' אברבנאל), שעל-פיהן הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו בפיקוח אלקטרוני של המשיב בבש"פ 6026/21, הוא המבקש בבש"פ 6029/21 - נפתלי אלמקייס-בבית הוריו שבירושלים; נפתלי ומפקחיו נדרשו לחתום על ערבויות בסך של 15,000 ₪, כל אחד.
2. נגד נפתלי הוגש כתב אישום באשמת מעשה טרור של ניסיון לרצח. על-פי המתואר בכתב האישום, במסגרת הגל העכור ששטף את המדינה בסמיכות זמנים למבצע 'שומר החומות', נפתלי, יחד עם 3 מחבריו, יצאו לרחובה של עיר כשהם קושרים קשר להתנפל על ערבי, להכות ולפגוע בו. זמן קצר לאחר מכן, בעודם צועדים ברחוב אגריפס בירושלים, נפל הפור על מוחמד מעתוק, עובד במסעדה מקומית שיצא לרחוב עם עגלת אשפה. לאחר שווידאו כי אכן מדובר בערבי, התנפלו עליו הארבעה באגרופים ובעיטות, ואחד מבני החבורה אף הגדיל עשות, ודקר אותו 10 דקירות בגבו, באמצעות סכין. לאחר מכן, נמלטו הארבעה, והותירו את מוחמד כשהוא מתבוסס בדמו.
3. במסגרת הדיון בבקשה להורות על מעצרו של נפתלי עד תום ההליכים, טענה המדינה, כי ראיות לכאורה - ישנן למכביר. עוד טענה המדינה, כי לא ניתן לפקפק במסוכנותו הגבוהה של נפתלי, הנשקפת בבירור מעובדות המעשה הקשה והחמור, ומעברו הפלילי, הכולל הרשעה בעבירת אלימות, שבגינה אף ריצה עונש מאסר בפועל לתקופה קצרה. לבד מן המסוכנות, נטען כי קיים חשש ממשי מפני שיבוש הליכי משפט, כמו גם חשש קונקרטי לבריחה מאימת הדין, הנובע מהימלטותו של נפתלי מזירת האירוע. מנגד, ב"כ של נפתלי טען, כי הגם שקיימות ראיות הקושרות את נפתלי לאירוע, ישנו קושי ראיתי בהוכחת טיב המעשה, הרקע שקדם לו, וממילא גם בהוכחת אשמתו של נפתלי.
4. בהחלטה מיום 11.7.2021, קבע בית המשפט המחוזי כי ישנן ראיות לכאורה לביצוע העבירה, "זאת בהסתייגות אחת ולפיה כנגד [נפתלי] קיימות ראיות לכאורה לביצוע מעשה טרור בניסיונות מחמירות, ולא לביצוע מעשה טרור של ניסיון רצח או חבלה בכוונה מחמירה". בית המשפט המחוזי אמנם קיבל את עמדת המדינה בנוגע להתקיימות עילות המעצר, אך החליט, כי בניסיונות, לא ניתן לשלול עלהסך את הגשמת תכליות המעצר באמצעות איזוק אלקטרוני המשולב ב"פיקוח אנושי איכותי והדוק". על מנת להכריע בשאלה זו, הורה בית המשפט המחוזי על הגשת תסקיר מעצר מאת שירות המבחן.
5. בתסקיר המעצר שהוגש לבית המשפט המחוזי, סקר שירות המבחן את נסיבות חייו המורכבות של נפתלי. אציין אך זאת, את הנתק הממושך מהוריו, היפלטותו ממסגרות רבות, וחבירתו לגורמים פליליים. שיתוף הפעולה מצדו תואר כמגמתי וחלקי. הדבר בא לידי ביטוי ב"מתן תשובות לקוניות וקצרות ומסירת מידע מגמתי על בחירותיו והתנהלותו עם מעצרו. ניכר כי נפתלי התמקד בהצגת תמונת מצב ואורח חיים תקין ושלל התנהלות אלימה או תוקפנית בחייו". חרף האמור, העריך שירות המבחן את הסיכון הנשקף מנפתלי ברמה בינונית, וכמו כן ציין כי נוכח חידוש הקשר בין נפתלי להוריו, ניתן להמליץ על מעצרו באיזוק אלקטרוני בבית הוריו בירושלים - בפיקוחם.
6. במקביל לאמור, התקיים בבית משפט זה דיון בעניינו של עצור אחר בפרשה - יוסף בן-עמי. בבש"פ 5746/21 מדינת ישראל נ' בן-עמי (20.8.2021), קבע השופט א' שטיין, בהסכמת הצדדים, כי יוסף ישהה במעצר בפיקוח אלקטרוני, עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בהתחשב בין היתר בהחלטה זו, ובשים לב גם להמלצת שירות המבחן, הורה בית המשפט המחוזי, בהחלטה מיום 1.9.2021, כי גם נפתלי ישהה במעצר בפיקוח אלקטרוני, עד תום ההליכים, בהשגחת הוריו, אשר מונו כמפקחים. כמו כן, הורה בית המשפט המחוזי לנפתלי ולהוריו, לחתום על ערבויות



בסך של 15,000 ₪, כל אחד, להבטחת קיום תנאי המעצר.

הצדדים, שניהם, לא השלימו עם החלטת בית המשפט המחוזי; מכאן העררים שלפני.

7. המדינה טוענת, כי שגה בית המשפט המחוזי בשחררו את נפתלי למעצר בפיקוח אלקטרוני. לדבריה, המסוכנות הנשקפת מנפתלי – הריה גבוהה ומוחשית, בפרט נוכח עברו הפלילי. עוד נטען, כי אין מקום להשוואה שערך בית המשפט המחוזי בין נפתלי ליוסף: יוסף בן 20 בלבד, צעיר מנפתלי כמעט בעשור, האישומים נגדו מצויים ברף נמוך מאלו שבהם מואשם נפתלי, ועברו הפלילי – נקי. נסיבות אלה, כך המדינה, הן שעמדו בלב ההכרעה המקלה בעניינו של יוסף, והן שונות תכלית שינוי מנסיבותיו של נפתלי, כמתואר לעיל.

8. זאת ועוד, נטען כי אין לייחס משקל מכריע ל'שורה התחתונה' בהמלצת שירות המבחן, משעה שהיא אינה תואמת את תוכן התסקיר, המעיד על נפתלי כאדם בעל נטייה לאימפולסיביות, ומתאר את התנהלותו המגמתית אל מול גורמי שירות המבחן. עוד טוענת המדינה, כי מהתסקיר גופו עולה שאין די במערך הפיקוח האלקטרוני, כדי להפחית באופן משמעותי את מסוכנותו של נפתלי. לדבריה, תנאי המגורים בבית ההורים, מערכת היחסים המורכבת בינו לבין הוריו, ונטייתו להיפלט ממסגרות – אינם מאפשרים "פיקוח אנושי איכותי והדוק". לבסוף, טוענת המדינה, כי בית המשפט המחוזי נתפס לכלל טעות, בקובעו כי לא קיימות די ראיות לכאורה לביצוע עבירה של מעשה טרור של ניסיון לרצח, אלא לעבירה של מעשה טרור של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות בלבד.

9. נפתלי מצדו טוען, כי שגה בית המשפט המחוזי בקובעו כי קיימות ראיות לכאורה, אף ביחס לעבירת מעשה טרור של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. לדידו, קביעה זו מחמירה עמו יתר על המידה. אמנם, נפתלי מודה כי קיימת תשתית ראייתית להוכחת קיומה של אותה התקרית בהשתתפותו, אך לדבריו, הפרשנות שמספק כתב האישום לטיב האירוע, לרקע שהוביל להתרחשותו, ולחלקו הספציפי בו – אינה מבוססת דיה, ונשענת אך ורק על עדותו של אחד מן הנאשמים. לטענת נפתלי, גם אם יוכח קיומו של קשר, או תכנון כלשהו, לתקוף עובר אורח ערבי, הוא כלל לא נטל בו חלק. לדבריו, הוא הצטרף להתנפלות רק כדי לחלץ את חברו – ודבר זה נתמך בצילום האירוע. נוכח זאת טוען נפתלי, כי תנאי המעצר באיזוק אלקטרוני, שקבע בית המשפט המחוזי, מחמירים עמו יתר על המידה.

10. נפתלי מוסיף, בהתייחס לטענות המדינה, כי המשך מעצרו בפיקוח אלקטרוני, נתמך בתסקיר שירות המבחן, ולא בכדי התקבלה החלטה זהה עלדעתם של שני מותבים שונים שדנו בעניינו. לדידו, אין מקום לשנות מקביעה זו. לא זו אף זו, במהלך הדיון, וכך גם בבקשה נוספת שהוגשה בעקבותיו, הוסיף נפתלי וטען, כי בשים לב להחלטת השופט שטיין בעניינו של יוסף, ובהינתן החלטות בתי המשפט בנוגע למעורבים אחרים באירועי אלימות במהלך מבצע שומר החומות, יהודים וערבים כאחד – אין זה מוצדק לסטות בעניינו-שלו לחומקא, ולהושיבו במעצר מאחורי סורג ובריח.

11. עיינתי בהחלטות בית המשפט המחוזי, בתסקיר המעצר, נתתי דעתי על טיעוני הצדדים, בכתב ובעל-פה, ועיינתי בחלק מחומרי החקירה. אחר הדברים האלה, באתי לכלל מסקנה, כי אין מנוס מלקבל את הערר שהגישה המדינה, לדחות את עררו של נפתלי, ולהורות על מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

12. קשה שלא להצטמרר מן התיאורים שבתיק החקירה, ומהצפייה בסרטונים המתעדים את האירוע. התמונה



המצטיירת לכאורה היא, אלימות מחרידה ופושעת, בדמות התנפלות פתאומית של בני החבורה, כמעט כמשחרים לטרף, על עובר-אורח תמים, אך ורק מחמת היותו ערבי, עללא עוול בכפו. הבירור הראייתי המדוקדק והממצה יעשה בתיק העיקרי. לצורך ההחלטה לגבי ראיות לכאורה, דייני במה שנקבע בבית המשפט המחוזי; יתכן שיש טעם בעררה של המדינה בהקשר זה, אך אין צורך להכריע בדבר כאן ועכשיו. התיעוד החזותי והמילולי שבחומר החקירה, מספק בשלב זה די והותר. בניגוד לנטען בעררו, נפתלי אינו נראה כמי ש'מסייע לחברו' להחליץ מצרה וצוקה; ניכר בבירור כי הוא נוטל חלק פעיל בתקיפה האלימה והנפשעת, כאשר אל מול עיניו ננעצת הסכין בגופו של הקרבן, פעם אחר פעם.

13. השתכנעתי גם, כי לא היה מקום לקבל, לכל הפחות לא בשלב זה, את המלצת שירות המבחן. אכן, סיפורו של נפתלי – מצער. הוא גדל כאחד מבין 14 אחים ואחיות, כאשר הוריו מתקיימים בקושי רב מקצבת הבטחת הכנסה של הביטוח הלאומי; המצוקה ניכרת; כבר מגיל צעיר הידרדרו יחסיו של נפתלי עם הוריו; הוא נפלט ממסגרות חינוכיות שונות; ובהמשך גם החל לצרוך חומרים נרקוטיים ולהתחבר עם אנשים משולי החברה. אמנם, כעולה מן התסקיר, נדמה היה שחל מפנה כאשר נפתלי סיים שירות צבאי מלא בהצלחה, ואף חידש את הקשר עם הוריו, אך למרבה הצער, זמן-מה לאחר מכן שב לדפוס התנהגותו ואורחות חייו הקודמים; נפלט ממסגרות שיקומיות בזו אחר זו; שב להסתבך בפלילים; והורשע בביצוע עבירות. אכן, למרבה הצער, תוכן התסקיר – מדבר בעד עצמו, ולחובתו של נפתלי; בצדק טענה אפוא המדינה, כי רמת המסוכנות הנשקפת מנפתלי – גבוהה היא. בנוסף, התרשמתי כי בנסיבות, גם החשש מפני שיבוש הליכים – בלתי מבוטל. הכלל במצבים הללו הוא מעצר מאחורי סורג ובריח; לא עלה בידי נפתלי לשכנע, כי במקרה זה די במעצרו בפיקוח אלקטרוני. לפי החומר שהובא לפני, לא יהיה בכך כדי להפחית מן המסוכנות הנשקפת ממנו, או כדי לגרוע משיבוש הליכים האפשרי, במידה שתוכל להניח את הדעת.

14. לא מצאתי ממש בהשוואה שערך נפתלי בין עניינו-שלו, לבין החלטות שהתקבלו במקרים אחרים, ובפרט בכל הנוגע לעניינו של יוסף. החלטה על מעצרו של פלוני, צריכה להתקבל על רקע נסיבותיו הייחודיות של המעשה, העושה, והחלופות האפשריות בכל מקרה לגופו. הגם שנפתלי ויוסף היו שותפים לכאורה לאותו אירוע מתועב, אין דינו של זה כדינו של זה לגבי המעצר; מפרידים בין השניים גילם, עברם הפלילי, ונסיבות חייהם ומשפחתם. הבדלים אלו מטים את הכף לגבי מעצרו של נפתלי לשבט ולא לחסד.

13. על כן, כאמור, דין עררו של נפתלי – להידחות; דין ערר המדינה – להתקבל. אני מורה אפוא על הארכת מעצרו של נפתלי עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

ניתנה היום, י"ג בתשרי התשפ"ב (19.9.2021).

ש ו פ ט